

ЕДМЪНД СПЕНСЪР СОНЕТИ

Превод от английски: Спас Николов, Александър Тончев, 2006

chitanka.info

xix

Вести за пролет кукувичи глас,
тръби трикратно веселата птица,
че, увенчана, шествува към нас —
народа влюбен — цветната царица.
А хорът птичи в близката горица
със химни славослови Любовта;
отглася му екът, че дял честит са
възторжените трепети в кръвта.
Ала не се прославя с песента
онази, на която най приляга;
за твоя зов, Любов, е глуха тя,
презряла е поканата ти блага.
Упорства ли тъй горда, за поука
в хлада ѝ пролетта да я закука!

xx

За милост прося всуе пак и пак,
смирена, пред нея си сърце изливам,
тя стъпила е на врата ми с крак
и тълче ми живота с всичка сила.
Та даже и лъвът — владетел горд
на всяка твар, що ходи по земята,
не би посегнал, нищо че е цар,
на агнето, де влиза му в устата.
А тя, жив звяр, що жертвата си лапа,
по-безпощадна от лъвица дива,
не се срами с кръвта ми да се цапа,
в жестокост тя намира своята слава.
Не омърсяваш хубостта си, мила,
че жертва беззащитна си изляла.

xxx

Любимата е хлад, а огън аз,
как тъй студенината ѝ голяма
не се топи от мойта жарка страст,
по-хладна става, моля ли се с пламък.
Защо сърцето ѝ в смразяващ лед
не намалява знойната ми жега,
а пламнал, се варя в кипяща пот,
как тъй горя на кладата от сняг?
Какво по-чудно нещо на света
от огън, що не стапя, а вледява
и буца лед — замръзнала в студа,
разпалва огън с начин поразяващ!
Такваз е силата на любовта,
променя и сезоните в света.

ХLI

Защо е тъй жестока с роб смирен,
природна склонност ли е или воля,
реши ли, тя природа ще смили,
на воля ще намери друга роля.
Но щом и с воля, и с природа гледа
да мъчи този, дете най я люби,
щом с радост гледа клетникът как страда,
то дарбите ѝ божии се загубват.
Тя с красота се слави като стръв,
страдалец де към гибел ще подмами,
в любовна буря ще мори до кръв,
живота му накрая да отнеме.
Най-славна красота се тъй засрамва,
щом с любовта си никого не радва.

XLVII

Не вярвай на усмивки, те са стръв,
уловки, да те вкарат във капана,
те като златни куки са на връв,
та глупавите рибки да се хванат.

Ласкае тя сърцата податливи,
що, изкушени, дават ѝ любов,
с жестокост тя мори ги, най-щастлива,
и храни се със кървавия лов.
С безмилостни ръце докат убива,
очите ѝ прекрасни се усмихват,
с игра тя жертвите си тѣй опива,
че мъка да залъжат, с радост гинат.
О, чар могъщ, смъртта той прави радост,
а мъката обръща в първа сладост.

LV

Пред сцената на този бурен свят
е зрителка любимата ми днес.
Аз в страст горя, греховен и пресвят —
тя наблюдава с хладен интерес.
Ту сгряла ме е радостната вест
и аз съм весел, с маска на комик,
ту тъна в смут, нещастен и злочест,
и лея горки сълзи на трагик.
Тя ролите ми гледа с леден лик,
изпитва все обратното на тях,
намузва се от бодрия ми вик,
злорадства в мойта скръб с ехиден смях.
Какво я трогва? Ни тъга, ни блян.
Не е жена, а камък бездихан.

LVI

Знам, хубава си — ала безпощадна,
свирена като тигър, душещ кръв,
тѣй плячка беззащитна, щом му падне,
да я удави гони я със стръв.
Знам, хубава си — но с надменна гордост,
тѣй както буря, що със гняв връхлита,
по своя път премазва всичко в ярост,
дървото — сякаш клечка, в миг помита.

Знам, хубава си — но неотстъпчива,
като скала сред бурното море,
сломен върху ѝ, кораб се разбива,
богатства и живот във гибел мрат.
И мен така, кат кораб, звяр, дърво,
затриеш ли ме, смяташ тържество.

LVII

Войничке сладка, нека сключим мир,
отдавна време е да спрем войната,
не мога да се бия с теб безспир,
ти с удари сравни ме със земята.
Слабея в немощ с рани толкоз люти,
че цяло чудо — как съм още жив,
в сърцето ми колчан стрели заби ти,
изстреляни от погледа ти див.
Боди на воля и не ме щади,
с очи жестоки ме пронизвай силно,
за теб щом славата в това седи —
да мъчиш тоз, що дава доброволно.
Аз прося мир и милост да не страдам,
лекувай раните ми със пощада.

LVIII

В безсилна немощ тъне слаба плът,
ни в себе си, ни в чужд се уповава,
сломена в грях, се спъва всеки път,
със силата си щом се възгордява.
Плътта е слаба, себе си износва,
като мехур я вятърът развява,
съдба я смазва, време я плякосва,
от славата ѝ прежна я лишават.
Красив и мъдър, силен и богат,
разчитат ли на себе си, пропадат,
и тоз, що притежава целий свят,
падение застига без пощада.

Защо тогаз си толкоз убедена,
красива си с увереност сгрешена.

LXVI

След дълги бури в труд и изпитни,
оставили ме грохнал, полужив,
след смъртен страх и зинали злини,
след яростта на урагана див,
накрая аз съзирам бряг щастлив —
убежище от мъки и беди;
оттук го виждам злачен, приветлив —
земя, която ражда и плоди.
Честит е, кой след бурните води
достигне пристан тиха и покой;
с почивка — благодат, ще възмезди
духа си за страданията той.
Не плаши болка с радост отподир,
ни скръб, ако печели вечен мир.

LXXII

Разпери ли криле духът ми смело,
наум да литне към небесен рай,
то земни страсти дърпат го надолу,
и тегне мисълта за тленен край.
Аха, божествения плам да зърне,
що в слава ослепителна изгрява,
наслада го подмамва да се върне —
и полетът възвишен все не става.
Душата тъне в сладостна забрава,
духът ми слаб това блаженство счита,
небесен порив зарад туй загърбва,
на страсти да угажда до насита.
Сърцето не желае друга радост,
освен да има таз небесна сладост.

LXXV

Написах името ѝ на брега,
вълната пясъка изтри с вода,
написах го отново със ръка,
но прилив изличи го без следа.
Тя рече: мъчиш се, човече, всуе
да сториш вечно туй, що тъне в тлен
и аз, ще дойде време, ще изгния,
ще сполети забравата и мен.
Неща несъвършени стават прах,
но рекох: не и ти, една прослава
завинаги ще имаш с моя стих,
небето вечно ще те споменава.
Макар смъртта света да покори,
с любов сме, що живот ще сътвори.

LXXIX

Красива си — на тебе за изгода,
така света залъгваш всеки ден,
благ ум и добродетелна природа
далече по-ценени са от мен.
Че всяка хубост, колкото и пищна,
цвета си бляскав с времето загубва,
а само туй запазва стойност висша,
що тленна плът надскача — то пребъдва.
Това е красота, доказва ясно
божествената семка, че те зачна,
създал е твойта прелест дух небесен,
от него всяко съвършенство почна.
Твори той съвършенство в този свят,
а празна хубост вехне като цвят.

LXXXI

Прекрасна си, любима!... с къдри злато,
що лъх, появил, безгрижно ми показва;
прекрасна!... с бузка — алено мушкато,
с очи, де знойна пролет не залязва;

прекрасна!... с гръд, издула тежка пазва —
на галеон уханните товари;
прекрасна!... гордостта ти — люта язва! —
с балсам церят усмивките — знахари;
но най-прекрасна с дверите — олтари,
със самоцвет и бисер украсени;
полагам там целувки вместо дари,
слова да чуя, с мъдрост осветени.
За първите — хвала на Естеството,
но туй е — на сърцата тържеството.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.